

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/70/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713201187
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8713201187.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia a. s., so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147 proti žalovanému: D. L., bytom H., N.-Z. XXXX/X, za účasti vedľajších účastníkov na strane žalovaného: 1. Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov 5 a 2. Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom v Bratislave, Fedinová 6, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Poprad zo dňa 05. 01. 2015, č. k. 12C/74/2014-135 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ so sídlom v Prešove na Nám. legionárov č. 5.

Vedľajšiemu účastníkovi Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom v Prešove na Nám. legionárov č. 5 sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia vo výške 16,69 Eur a žalobca je povinný ju zaplatiť JUDr. Monike Marjanovičovej, advokátke, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Mení uznesenie vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka Spotrebiteľské združenie OSA so sídlom v Bratislave, na ul. Fedinovej č. 9 tak, že tomuto vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada trov prvostupňového konania nepriznáva a žalobca vo vzťahu k nemu nemá právo na ich náhradu.

Vedľajšiemu účastníkovi Spotrebiteľské združenie OSA so sídlom v Bratislave, na ul. Fedinovej č. 9 sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania a žalobca vo vzťahu k tomuto vedľajšiemu účastníkovi nemá právo na ich náhradu.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením v dôsledku späťvzatia žaloby konanie zastavil a náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Žalobcovi uložil povinnosť nahradit' trovy konania vedľajšiemu účastníkovi Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ vo výške 138,90 Eur a vedľajšiemu účastníkovi Spotrebiteľské združenie OSA vo výške 166,68 Eur.

Výrok o trovách konania vo vzťahu k vedľajším účastníkom odôvodnil ust. § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p. a vedľajším účastníkom priznal náhradu trov konania za dva úkony právnej služby.

Proti tomuto rozhodnutiu, a to konkrétne proti výrokom o trovách konania vedľajších účastníkov podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Alternatívne požadoval rozhodnutie zmeniť tak, aby vedľajším účastníkom náhrada trov prvostupňového konania priznaná nebola. Ako dôvod uviedol, že ust. § 142 ods. 1 O. s. p. vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok konania. To znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom

konaní plný úspech má právo na náhradu všetkých trov konania. Náhrada týchto trov úspešnému účastníkovi však nie je neobmedzená, ale neúspešný účastník konania by mal byť zaviazaný len na náhradu všetkých trov vynaložených úspešným účastníkom na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Právo na poskytnutie právnej pomoci a náhrada trov konania vrátane tých, ktoré sú spojené so zastupovaním advokátom, sú dve veci, ktoré síce spolu súvisia, ale nie sú nerozlučne spojené a teda možno ich oddeliť. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné prihliadať najmä na účel súdneho konania, ktorým je poskytovanie ochrany subjektívnym právam. Pri skúmaní účelnosti vynaložených trov konania na zastupovanie účastníka či vedľajšieho účastníka advokátom je súd povinný skúmať, či ide o účelne či dôvodne vynaložené trovy, pričom je vždy potrebné prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu. Vedľajší účastník je zo svojej podstaty subjektom práva a účastníkom konania, ktorý je odborníkom na podporu a ochranu záujmov spotrebiteľa, ktorého ďalšie odborné zastupovanie nie je možné charakterizovať ako účelné, najmä v situácií, keď jeho potreba odbornej pomoci neprekračuje bežnú odbornú vybavenosť potrebnú na dosiahnutie účelu poskytovanej právnej pomoci. Okrem toho vo veci sú na strane žalovaného v konaní dvaja vedľajší účastníci, ktorých obsah činnosti je totožný, a to ochrana spotrebiteľa. Aj za predpokladu, ak by obaja vedľajší účastníci vykonali dva úkony právnej služby, nemôže ísť o účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia oboch vedľajších účastníkov súčasne. Jeden vedľajší účastník totiž musí byť schopný ochranu spotrebiteľa zabezpečiť. Účasť dvoch vedľajších účastníkov v konaní je nadbytočná, čo je možné považovať v zmysle ust. § 150 ods. 1 O. s. p. za dôvod osobitného zreteľa umožňujúci nepriznanie náhrady trov minimálne jednému z vedľajších účastníkov.

Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 212 O. s. p. preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu smerujúce proti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ nie je opodstatnené.

Pri rozhodovaní o trovách konania tohto vedľajšieho účastníka sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Novelou Občianskeho súdneho poriadku vykonanou zákonom č. 384/2008 Z.z., bola s účinnosťou od 15.10.2008 zavedená druhá skupina subjektov, ktoré môžu vystupovať ako vedľajší účastníci v konaní. Nové ust. § 93 ods. 2 O.s.p. však práve v prípade právnických osôb zameraných na ochranu práv spotrebiteľa, nevyžaduje preukazovanie právneho záujmu na výsledku sporu. Cieľom navrhovanej úpravy je, vychádzajúc z dôvodovej správy, rozšíriť ochranu práv na prípady, na ochrane ktorých existuje dôležitý verejný záujem, avšak v ktorých by bolo veľmi problematické zo strany subjektov, ktoré majú vzhľadom na svoje zameranie alebo predmet činnosti záujem na ochrane tohto verejného záujmu vstupovať do konania ako vedľajší účastníci. Dôvodom je fakt, že v danej situácii by bolo takmer nemožné preukázať právny záujem na výsledku sporu. V praxi ide hlavne o právnické osoby v postavení mimovládnych organizácií zameraných na ochranu jednotlivcov a skupín pred diskrimináciou, o združenia na ochranu spotrebiteľov a pod..

Smernica Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nestanovuje, že združenia na ochranu spotrebiteľov musia mať právo vstupovať do sporov o individuálnych záujmoch spotrebiteľov ako vedľajší účastníci. Článok 7 ods. 2 tejto smernice priznáva týmto združeniam procesné práva, pokiaľ ide o ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov. Smernica teda nič nehovorí o prípadnej účasti združení na ochranu spotrebiteľov v individuálnych sporoch. Toto mlčanie sa, ale v žiadnom prípade nedá chápať ako zákaz takejto účasti. Z článku 8 Smernice Rady č. 93/13/EHS vyplýva, že členské štáty môžu zaviesť opatrenia, ktoré sú priaznivejšie pre spotrebiteľa ako tie, ktoré sú stanovené v smernici. Takýmto opatrením môže byť aj pripustenie vedľajšieho účastníctva v konaní.

Vedľajší účastník v súlade s ust. § 93 ods. 3 O. s. p. do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Možnosť vstupu do konania je

obmedzená len dobou trvania konania. Vedľajší účastník tak môže vstúpiť do konania kedykoľvek od momentu jeho začatia až do doby, kedy sa konanie skončí. Začiatok konania je daný dňom, keď došiel súdu návrh na jeho začatie alebo keď bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu (§ 82 ods. 1 O.s.p.).

Vo veci sa nedá stotožniť s argumentáciou o nemožnosti priznania náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi pre rozpor s právnou úpravou vedľajšieho účastníctva a úpravou náhrady trov konania, ako aj z dôvodu neúčelnosti týchto trov len preto, lebo vedľajší účastník je inštitúciou zriadenou na ochranu spotrebiteľa.

Vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, čo je zrejmé z ust. § 93 ods. 4 O.s.p.. Vstupom do konania mu vznikajú i práva a povinnosti súvisiace s náhradou trov konania upravenou v ust. § 142 a nasl. O.s.p.. To znamená, že v prípade úspechu v spore mu môže byť priznaná náhrada trov konania a v prípade neúspechu môže byť zase zaviazaný na náhradu trov konania.

V prejednávanej veci bol to žalobca, ktorý vzal späť svoju žalobu. Preto pri rozhodovaní o trovách konania sa muselo vychádzať z ustanovenia § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., podľa ktorého ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. S prihliadnutím na dôvod zastavenia konania žalobca je preto povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane žalovaného, ktorý zastavenie konania nezavinil, trovy konania.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom, a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Náklady s tým spojené sú vždy potrebné. Vyššie potrebné sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Právo každého na právnu pomoc v konaní pred súdmi je pritom základným ústavným právom upraveným v čl. 47 Ústavy Slovenskej republiky. Právnu pomoc advokáti poskytujú za odmenu, a preto je na mieste, aby v prípade, ak vzniknú zákonné predpoklady pre priznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, táto náhrada trov konania vedľajšiemu účastníkovi aj priznaná bola. V opačnom prípade by ústavné právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc pôsobilo odradzujúco, nakoľko všetky trovy s tým spojené by musel znášať zo svojich prostriedkov.

Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p., rozhodnutie vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a z tohto titulu úspešnému vedľajšiemu účastníkovi Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 16,69 Eur. Predmetom odvolacieho konania nebola vec samá ale iba trovy, v dôsledku čoho sa základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby (spísanie vyjadrenia k odvolaniu) vo výške 16,60 Eur znížila na 1/2, teda na čiastku 8,30 Eur (§ 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.). Po pripočítaní režijného paušálu za úkon vykonaný v roku 2015 vo výške 8,39 Eur, celkové trovy vynaložené vedľajším účastníkom Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ v odvolacom konaní dosiahli sumu 16,69 Eur.

Zároveň podľa ust. § 220 O. s. p. bolo zmenené uznesenie vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka Spotrebiteľské združenie OSA a to tak, že tomuto vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov prvostupňového konania priznaná nebola. Tento vedľajší účastník totiž vstúpil do konania v čase, keď už ochrana spotrebiteľa bola dostatočne zabezpečená iným vedľajším účastníkom, ktorý do konania vstúpil skôr. Takúto duplicitnú ochranu spotrebiteľa nie je možné hodnotiť inak ako nadbytočnú, a preto trovy konania vynaložené ďalším vedľajším účastníkom nemožno považovať za účelne vynaložené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.